

sahu svých nároků pod ustanovení Šu 8 (3) nařízení nespadá a že o něm přísluší rozhodovati řádným soudům.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Rekursní soud posoudil věc správně po stránce právní. Ustanovení Šu 8 (3) nařízení vlády ze dne 25. června 1920 čís. 404 sb. z. a n. nelze vykládati samo o sobě, nýbrž jen v souvislosti s ostatními ustanoveními Šu 8, do něhož bylo vloženo doplňkem vládního nařízení ze dne 29. července 1919, čís. 434 sb. z. a n. jakož i s ostatními předpisy vládního nařízení čís. 404. Nařízení toto stanoví v §§ 1—4 přejímací ceny placené Státním obilním ústavem za plodiny s případnými příplatky (§§ 5, 6). § 7 stanoví pak případy, kdy se platí plná cena přejímací, a kdy je z ní sraziti část, poměrnou menší hodnotě plodin. Pro výši srážek jsou rozhodny skutkové okolnosti, jež je v každém případě posuzovati zvláště, při čemž může se vyskytnouti různost názorů. Stanoví proto § 8 rozhodčí orgány, jež mají ve sporných případech rozhodovati o výši srážek, a sice různě podle toho, mezi kterými stranami spor vznikl. Z toho, že všechny tyto případy jsou zahrnuty pod jedním §em, a že konečný (4) odstavec tohoto Šu obsahuje ustanovení společná odstavcům (2) a (3), je nutně souditi, že i odstavec (3) má na mysli pouze spory o výši srážky z přejímací ceny, jako odstavec (1) a (2), třeba to v něm výslovně vytčeno nebylo. Náзору tomu není na překážku nařízení vládní ze dne 6. listopadu 1920, čís. 607 sb. z. a n., jež, mluvíc o sporech mezi Státním obilním ústavem a smluvními mlýny, v Šu 1 výslovně poukazuje na § 8 (3) nařízení čís. sb. z. a n. 404/20, z čehož je souditi, že rozhodčí soudy byly zřízeny pouze pro spory o výši srážek shora uvedených. Dotaz na ministerstvo pro zásobování lidu za účelem výkladu uvedeného nařízení není nutným ani účelným, ježto k výkladu zákonných ustanovení ve věcech soukromoprávních povolán je soud, pro nějž platí jedině § 6 obč. zák. § 42 j. n. nelze tu vůbec použiti pro nedostatek jeho podmínek.

Čís. 2203.

Projednán-li spor, patřící před senát, neprávem samosoudcem sborového soudu první stolice, jest řízení, počínajíc prvním líčením ve věci samé, zmatečným.

(Rozh. ze dne 24. ledna 1923, Rv I 760/22.)

Ve sporu o zaplacení kupní ceny rozhodl v první stolici samosoudce. D o v o l a c í s o u d rozsudek potvrdil. N e j v y š š í s o u d zrušil rozsudky obou nižších soudů i s předchozím řízením, počínaje rokem o ústním jednání.

D ů v o d y:

Žalobce žádal v žalobní prosbě, by odsouzen byl žalovaný, zaplatiti kupní cenu 31.200 Kč s přísl. Podle §§ 7 a 7 a) j. n. měl o této žalobě

rozhodovati krajský soud ve tříčlenném senátě. Projednání a rozhodnutí tuto věc nebyl oprávněn samosoudce, nýbrž senát téhož sborového soudu a nebyl proto ten soud řádně dle zákonného předpisu obsazen, když od prvního ústního jednání projednával a rozhodoval věc samosoudce. Tato vada nebyla napravena a nemohla býti napravena úmluvou stran, že žádají, by jejich rozepře byla projednána a rozhodnuta samosoudcem. V tomto případě nejde o otázku příslušnosti, kterou by v jistých směrech mohly strany upravit podle své libosti (§ 104 j. n.), nýbrž o otázku obsazení soudu, jak o tom svědčí zejména ustanovení Šu 60 j. n., kdež se činí přesně rozdíl mezi soudní příslušností a obsazením soudu a o významu hodnoty předmětu sporu v obou dvou směrech. Ustanovení o obsazení soudu a tím podmíněného řízení jsou donucovacím právem (*ius cogens*) a disposici stran úplně vyňaty. Za tohoto stavu věci bylo řízení provedené samosoudcem od prvního ústního jednání zmatečné (§ 477 čís. 2 c. ř. s.). I projednání a rozhodnutí věci odvolacím soudem důsledkem toho také v nedostatečném obsazení stalo se zmatečným, když se opřelo o zmatečné jednání a rozhodnutí soudu první stolice. Na zmatečnost tuto bylo by vzítí zřetel, i kdyby ji dovolatel nevytýkal, a musilo proto dojít ke zrušení rozsudků obou předchozích soudu i jednání jim předcházejícího, pokud je zmatečné (§§ 494, 503 čís. 1 a 510 odstavec druhý c. ř. s.).

Čís. 2204.

Byla-li kupní smlouva uzavřena v době, kdy zboží bylo již na cestě k osobě třetí, od níž je měl kupitel převzít, jest splněna teprve odevzdáním zboží kupiteli, nikoliv již tím, že mu byl předán podací listek.

(Rozh. ze dne 24. ledna 1923, Rv I 761/22.)

Žalobce prodal Václavu H-ovi v Karlových Varech kořalku (kontušovku) a zaslal mu ji z České Třebové. Dříve ještě, než zboží došlo do Karlových Varů, prodal je žalobce se souhlasem Václava H-a smlouvou, uzavřenou v České Třebové, dále žalované firmě T. v Karlových Varech a odevzdal zástupci této firmy podací list, načež mu byla žalovanou vyplacena část kupní ceny. Kořalka firmy T. nedošla. Žalobu o zaplacení nedoplatku kupní ceny o b a n i ž š í s o u d y zamítly, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Těžiště sporu spočívá v rozhodnutí otázky, zda žalobce tím, že kontušovku, Václavu H-ovi prodanou a na něho dráhou odeslanou, žalované firmě za souhlasu H-a dále prodal a podací list vydal Pavlu S-ovi, který část kupní ceny za žalovanou firmu zaplatil, závazek jako prodávající ohledně odevzdání zboží toho oproti žalované firmě splnil, či nikoliv. Soud odvolací sdílí názor soudu první stolice, že teprve skutečným odevzdáním zboží žalobcem žalované firmě smlouva kupní měla býti splněna. Žalobce v České Třebové nemá ani sídla závodu ani bydliště, kontušovka byla na H-a žalobcem již odeslána a sporující se strany uzavřely smlouvu kupní v předpokladu, že kontušovka H-em žalované firmě také vydána bude. Žalobce měl dle úmyslu stran plniti v Karlových Varech a úmysl ten jest patrným z účtu ze dne 7. prosince 1920, žalobcem žalované